

«Παρεμβαίνοντες...»

Ἡ ἀξιακὴ σχέση με τὴ γλῶσσα μας (β')

...Ὁ **μόνος** τρόπος, πὸν εἶναι ὁμως καὶ μακροπρόθεσμος, εἶναι νὰ πιστέψουμε ὅλοι στὴ σημασία, στὴ βαρῦτητα τῆς γλῶσσας, νὰ πιστέψουμε στὴ γλῶσσα ὡς ἀξία.

Δηλαδή μόνο ἂν πειθοῦμε ἐσωτερικὰ καὶ πιστέψουμε ὅτι ἡ κατὰκτηση τῆς μητρικῆς γλῶσσας –καὶ ἐννοῶ κυριολεκτικὰ «τὴν κατὰκτηση»– εἶναι κάτι πάρα πολὺ σημαντικὸ γιὰ τὴ σκέψη μας, γιὰ τὴν ὕπαρξή μας, γιὰ τὴν ὅλη σχέση μας με τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους στὴν κοινωνία, γιὰ τὴ σχέση μας με τὸ παρελθόν μας, γιὰ τὴν ταυτότητά μας.

Ἄν τὸ συνειδητοποιήσουμε αὐτό, τότε μπορεῖ νὰ ἀλλάξει καὶ ἡ σχέση μας με τὴ γλῶσσα, ὥστε νὰ προσέξουμε τὸν προφορικὸ μας λόγο, νὰ προσέξουμε τὸν γραπτὸ μας λόγο, νὰ ἀσκηθοῦμε στὸν ἐμπλουτισμὸ τοῦ λόγου σὲ ἐπαφή με κείμενα, σὲ ἐπαφή με λεξικά, γιὰτὶ ὄχι με γραμματικές, δηλαδή με μιὰ αὐτομόρφωση καὶ συνεχή ἀναζήτηση.

Ἀλλιῶς θὰ περάσει ἡ ἀντίληψη ὅτι ἔχω μιὰ μικρὴ γλῶσσα, μικρῆς χρήσεως, πὸν με βοηθάει ἀπλῶς στὴν καθημερινότητα τῆς ζωῆς μου καὶ ἔτσι μπορῶ γιὰ τὶς ἀνάγκες μου νὰ χρησιμοποιοῦ καὶ μιὰ μειωμένη γνώση τῆς γλῶσσας.

Καὶ ἴσως ἔτσι καταλήξω νὰ μιλάω μόνον Ἀγγλικά, πὸν εἶναι μιὰ διεθνῆς γλῶσσα καὶ μπορεῖ καὶ αὐτὴ νὰ μοῦ καλύψει τὶς καθημερινὲς ἀνάγκες.

Ἐκεῖ ὑπάρχει μιὰ **γλωσσικὴ παγίδα**, πὸν ἴσως δὲν τὴ συνειδητοποιοῦμε πιά.

Ὅτι ὅσο λιγότερο γνωρίζεις τὴ γλῶσσα σου, τόσο λιγότερο καὶ δυσκολότερα θὰ μάθεις τὴν ξένη γλῶσσα.

Καὶ τανάπαλιν. Ὅσο καλύτερα ξέρεις τὴ μητρικὴ σου γλῶσσα καὶ **μάλιστα** μιὰ γλῶσσα καλλιεργημένη ὅπως ἡ Ἑλληνικὴ –κι ἔχει σημασία αὐτό–, τόσο πιὸ εὔκολα καὶ σὲ μεγαλύτερο βάθος θὰ μάθεις τὴν ξένη γλῶσσα.

Ἀπὸ κάποιους θεωρεῖται ὅτι τὸ νὰ μάθεις μιὰ ξένη γλῶσσα δὲν ἔχει καμία σχέση με τὴ γλῶσσα σου. **Αὐτὸ** δὲν εἶναι σωστό...

Ἄρα πρέπει νὰ πιστέψουμε στὴν ἀξία τῆς γλῶσσας, στὴν ἀξία τῆς μητρικῆς γλῶσσας, γιὰ νὰ πᾶμε στὶς ἄλλες γλῶσσες.

Ὅσο, λοιπόν, δὲν πιστεύω ὅτι ἡ γλῶσσα εἶναι **κάτι σημαντικό**, εἶναι

ἀξία, εἶναι ἔννοια οὐσίας, εἶναι ὑπαρξιακὴ ὄντοτητα, ποὺ μὲ συνδέει μὲ τὸν κόσμον μου, μὲ τοὺς γύρω, μὲ τὴν κοινωνία, μὲ τὸν πολιτισμὸ μου, ὅσο τὴν βλέπω ὡς ἓνα **ἀπλὸ ἐργαλεῖο**, τότε μὲ τὴ **χρησιμοθηρική ἀντίληψη** (ὁ Ἐλύτης τὴν ἔλεγε «τὴ **χρηστικὴ ἀντίληψη**») σιγὰ σιγὰ ὑποβαθμίζω τὴ γλῶσσα μου καὶ δὲν διστάζω νὰ βρῶ μία ἄλλη ποὺ θεωρῶ πὼς εἶναι πιὸ χρήσιμη.

Ἡ Ἀγγλικὴ λ.χ. εἶναι «πιὸ χρήσιμη» σήμερα, γιατί μὲ συνδέει μὲ τὸν ἔξω κόσμον, τὸ google, τὸ facebook, μπορῶ νὰ πάω νὰ σπουδάσω σὲ ἓνα ξένο πανεπιστήμιον, νὰ πάρω μιὰ ὑποτροφία κ.τ.λ.

Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ αὐτὰ ποὺ δὲν φαίνονται ἀμέσως. **Ὁ** κόσμος ἀγνοεῖ ὅτι ὅταν δὲν κατέχεις καλὰ τὴ γλῶσσα σου οὔτε τὴν ξένη θὰ τὴ μάθεις ποτὲ εἰς βάθος.

Αὐτὰ ὅμως **πρέπει νὰ λεχθοῦν** κι ἐκεῖ ἀρχίζει ὁ ρόλος τοῦ σχολείου, ὁ ρόλος τῶν μέσων, ὁ ρόλος τῶν διανοουμένων, ὁ ρόλος τῶν δημιουργῶν.

Ἡ γλῶσσα εἶναι ἡ εὐθύνῃ ὄλων μας...

(ἔπεται συνέχεια)

(Βλ. Γ. Μπαμπινιώτης, Οἱ πικρὲς ἀλήθειες τῆς γλώσσας μου, ἐκδ. «Μεταίχιμο», Ἀθήνα 2016)

«ΔΙΠΛΟΥΝ ΟΡΩΣΙΝ ΟΙ ΜΑΘΟΝΤΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»

«Διπλὰ βλέπουν αὐτοὶ ποὺ γνωρίζουν γράμματα».

Ἡ φωτογραφία ἀπεικονίζει τὴν εἴσοδο στὸ κτήριο τῆς Γραμματείας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἐδιμβούργου.

Ὁ Ἑραμιστὴς

† ὁ Μητροπολίτης Κυπριανὸς

28.1.2018 ἐκ. ἡμ.,

† Α΄ Ψυχοσάββατον

Ὅσιων Ἐφραίμ καὶ Ἰσαὰκ τῶν Σύρων